

Uitreiking Prix Veuve Clicquot

Anouchka van Miltenburg, Voorzitter Tweede Kamer

16 maart 2015

Sigmund Freud, een man die meestal toch niet om antwoorden verlegen zat, zei ooit het volgende: “Dertig jaar heb ik me beziggehouden met de psychologie van de vrouw, maar er is één vraag waarop ik nog geen antwoord heb gevonden: wat willen ze eigenlijk?” Jaren later was er een man – misschien iets minder erudiet dan Freud – die het antwoord wél wist... Mel Gibson. In de film *What Women Want* kreeg hij een kijkje in de vrouwelijke psyche. En wat bleek? Ze willen chocola eten zonder dik te worden, een man die hun verjaardag niet vergeet én... carrière maken. Ik kom daar later op terug.

Dames, heren ook natuurlijk,

Wat een eer om u vanavond toe te spreken, en om de Prix Veuve Clicquot te mogen uitreiken. Dit is niet zomaar een prijs; het is een instituut. Het bijzondere karakter ervan heeft natuurlijk veel te maken met de ontstaansgeschiedenis. Die gaat terug tot 1805, toen Nicole-Barbe Clicquot-Ponsardin de leiding over het beroemde champagnehuis overnam, net 27 jaar oud. In de jaren die volgden, maakte zij de champagne-industrie groot. Ze overleed in 1866, maar eigenlijk is ze nog altijd springlevend. Tot op de dag van vandaag is deze ‘grande dame’ van de champagne te zien op etiketten en in reclames.

De kwaliteit van iedere prijs die wordt uitgereikt, wordt bepaald door de kwaliteit van de genomineerden. Sinds 1981, toen de prijs voor het eerst in Nederland werd uitgereikt, zijn het 34 topvrouwen geweest, die de Prix Veuve Clicquot mee naar huis mochten nemen.

Het zijn vrouwen uit uiteenlopende sectoren, van verschillende leeftijden en met allemaal een andere achtergrond. Soms was hun succes groots en meeslepend; soms was het groots in al z’n bescheidenheid. De eerste prijs ging naar Lenie de Beus, directrice van de Nederlandse Wegtanker Maatschappij. Vorig jaar was de prijs voor Ria Joosten, die haar eigen catering- en evenementenbureau heeft. Tussendoor waren er bekende prijswinnaars als Marlies Dekkers en Francine Houben, maar ook relatief onbekende dames, zoals Elsa Denneboom-Frank van Machinefabriek BOA.

Maar zouden er, ondanks alle verschillen, nu ook overeenkomsten zijn in wat deze dames drijft? In wat hun dromen zijn? In wat ze ambiëren?

Kortom: wat willen vrouwen? In de kern niet veel anders dan wat mannen willen. Dat is wat ik in mijn eigen dagelijkse praktijk – het Nederlandse parlement – zie.

Vrouwen strijden net zo hard strijden voor hun idealen als mannen. Net als mannen streven ze naar een bepaalde inrichting van de samenleving. Net als mannen zetten ze strategieën uit, zien ze kansen en tonen ze lef. Ze werken net zo hard, en ze zijn net zo gedreven.

Toch is er in de hele Tweede Kamer maar één vrouwelijke fractievoorzitter, van de vijftien fracties die we inmiddels hebben, en slechts één/derde van de Kamerleden is vrouw.

Kort geleden werd ik geïnterviewd door een Canadese promovendus, over de rol van vrouwen in de Europese politiek. Het gesprek ging over de scheve balans in het Nederlandse openbaar bestuur, waarbij van de bijna 400 burgemeesters, er maar 89 vrouw zijn. Van de 12 Commissarissen van de Koning is dit er maar één. 75% van de gemeenteraadsleden is een man, en dat geldt voor maar liefst 80% van de wethouders. Mannen domineren de kieslijsten voor de Provinciale Statenverkiezingen van overmorgen; op al die lijsten bij elkaar, is maar 30% vrouw. Het is bijna honderd jaar geleden dat het algemeen kiesrecht werd ingevoerd, maar nog altijd zijn er substantieel minder vrouwelijke volksvertegenwoordigers en vrouwen in het openbaar bestuur.

We zien dat ook in het bedrijfsleven. Op dit moment is maar 9% van de leden in Raden van Besturen vrouw, en onder commissarissen is dit een magere 11%. Ik denk dat u het met mij eens bent, dat dit veel en veel te weinig is. En het is ook dom! Want uit onderzoek blijkt dat bedrijven met minstens één vrouw in de Raad van Bestuur, beter presteren dan ondernemingen waar uitsluitend mannen aan de top staan. Dat wil niet zeggen dat één genoeg is. Ik ben benieuwd naar de resultaten van bedrijven als de opbouw meer evenwichtig is.

Maar ik wil niet te veel somberen. Feit is ook, en dat sluit aan bij wat Annemarie Jorritsma zojuist zei, dat we het in Europees perspectief ontzettend goed doen, zowel in het openbaar bestuur als in het bedrijfsleven. Steeds meer vrouwen willen carrière maken, en er is een duidelijke stijgende lijn in het aantal vrouwen aan de top van het bedrijfsleven. Maar het mag allemaal best wel wat sneller.

Dat kan allereerst door – als dames – door te gaan op de ingeslagen weg; door die opwaartse lijn die er is, door te trekken. Daarbij blijft het een opdracht aan ons allemaal, om niet alleen oog te hebben voor onze eigen wensen en verlangens, maar

ook om vrouwen in onze omgeving mee te trekken naar de top. In *What women want* is Gibsons baas verantwoordelijk voor zo'n beetje alle briljante ideeën in zijn bedrijf.

Uiteindelijk is dát waar het om draait. We kunnen praten over quota's, we kunnen praten over percentages, maar in de kern gaat het erom dat vrouwen in de praktijk laten zien wat ze waard zijn.

Maar natuurlijk moet dat ook gezien worden. Prijzen als deze helpen daarbij. Met de Prix Veuve Clicquot wordt ieder jaar opnieuw een voorbeeld gesteld; ieder jaar wordt er een succesvolle vrouw aan de lijst toegevoegd, die symbool staat voor wat alle vrouwen willen én kunnen.

U voelt het aankomen... de ontknoping!

Dames en heren,

Vandaag wordt de variëteit aan prijswinnaars weer wat groter. Ik mag de Prix Veuve Clicquot 2015 uitreiken aan één van de weinige vrouwen die aan het hoofd staat van een groot industrieel Nederlands bedrijf. Na haar opleiding tot commercieel werktuigbouwkundige aan de HTS in Vlissingen, voltooide ze de studie bedrijfskunde aan Nyenrode. Ze bekleedde diverse vooraanstaande functies binnen het bedrijfsleven, vóór ze er in 2007 voor koos om, als zesde generatie, het familiebedrijf voort te zetten.

Met haar breed georiënteerde deskundigheid wist zij zich in de afgelopen jaren als een serieuze en gewaardeerde zakenpartner in haar branche te vestigen. Ze is er in de eerste plaats op gericht om continuïteit voor de onderneming en de werknemers te waarborgen, en is van mening dat een focus op duurzaamheid daarbij essentieel is.

Naast haar grote maatschappelijke betrokkenheid, weet ze zich staande te houden in een werkveld dat voornamelijk wordt gedomineerd door mannen. Veiligheid, flexibiliteit en kwaliteit zijn maar een paar van de waarden waar deze zakenvrouw voor staat. De continuïteit waar ze naar streeft, die ís er; ze is erin geslaagd om haar bedrijf in de laatste drie jaar op verschillende gebieden een vooraanstaande plaats te laten innemen.

Ik houd u niet langer in spanning. Ik wil vragen om naar voren te komen, de nieuwe zakenvrouw van het jaar, en de winnares van de Prix Veuve Clicquot 2015: Danny Hollestelle van Koninklijke Hollestelle Groep in Goes.